

Шморгун Ю.В.
старший викладач,
Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана

УДОСКОНАЛЕННЯ УЧАСТІ БАНКУ У ПРОЕКТНОМУ ФІНАНСУВАННІ

В рамках значного охолодження фінансово-кредитного ринку в Україні в цілому та ринку проектного фінансування зокрема, виникає проблема ефективного використання наявних фінансових ресурсів. Ефект впливу проектного фінансування та реальних інвестицій на економіку країни буди висвітлені в рамках досліджень університетом Hitotsubashi [1], державним казначейством [2], компанією Deloitte [3] тощо.

Проте, в останні роки, незважаючи на ріст проектного фінансування в світі і регіоні [4] ринок проектного фінансування суттєво охолонув. З ціллю покращення ряду макроекономічних показників та ефективності формування кредитно-інвестиційного портфелю банківської системи, автором були проведені глибокі фундаментальні дослідження причин охолодження даного ринку.

Оскільки ключовими факторами занепаду проектного фінансування стали зовнішні фактори, то дослідження перспективи розвитку проектного фінансування у площині впливу фінансових ринків, світового економічного середовища та інституційних умов в середині країни набуває особливого значення. Основою цього є фінансова синергія, синергія на рівні бізнес-процесів, синергія взаємодії персоналу, та синергія реалізації продукції проектного фінансування (див. рис 1).

На рівні держави розв'язується питання про надійність банківського сектора у випадку банкрутства банку. Оскільки інвестиційний банк не буде залучати депозити від фізичних осіб і відкривати рахунки юридичним особам (не фінансовим корпораціям), що непов'язані з проектом то у випадку банкрутства втрати для всього банківського сектору будуть відносин невеликими. Іншою стороною стає більш ефективне використання фінансових ресурсів в середині держави, а значить реалізація даного проекту слугуватиме покращенню ряду макроекономічних показників (росту ВВП, податків тощо), досягнення соціального ефекту (падіння безробіття, зниження цін на товари тощо).

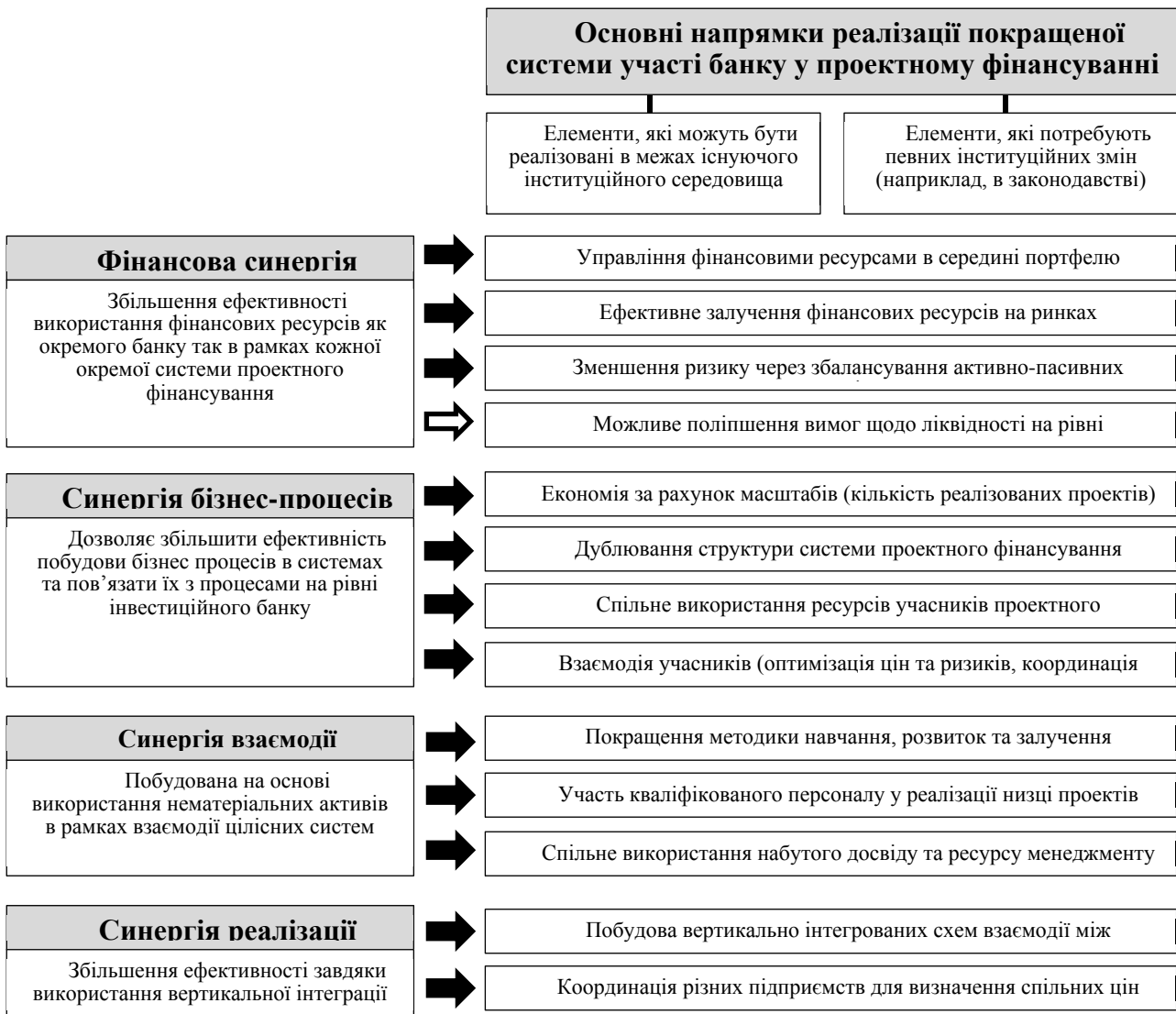

Рис. 1 Механізм удосконалення участі банку в системі проектного фінансування (складено автором дисертації)

На рівні проекту така реалізація призведе до падіння вартості реалізації проекту, що значно збільшить рентабельність проекту. Таким чином збільшиться кількість проектів, що можуть бути потенційно реалізовані за інших рівних умов. До таких ефектів, зокрема, відноситься елементи синергії бізнес процесів, взаємодії реалізації та побудування інтегрованих схем між окремими проектами.

Розробки в галузі активного менеджменту, дозволяють розробити інвестиційному банку у єдину збалансовану систему показників для всіх компаній, що входять у сформований портфель. Таким чином формування стратегічних карт та системи збалансованих показників для окремих підприємств буде відбуватися за єдиними принципами. В результаті інвестиційний банк отримує безпосередній контроль над прийняттям ключових операційних рішень. Це дозволить скоординувати діяльність

окремих підприємств згідно загальній стратегії інвестиційного банку, що значно скоротить видатки на моніторинг та посилить ефективність взаємодії окремих незалежних підприємств, що входять у портфель. Такими цілями може слугувати зниження ризику, або збільшення вартості компанії. Останній пункт набуває важливості з огляду на можливість банку продати частину активів для забезпечення відповідного надходження фінансових ресурсів. Крім того річ може йти і про досить нестандартні умови проектного фінансування, де банк не тільки кредитує, а і володіє або має право на придбання долі у акціонерному капіталі компанії.

Іншою стороною є використання синергії від взаємодії персоналу. Відтак відомо, що вартість людського капіталу може формувати більшу частину вартості компанії. Залучення висококваліфікованих спеціалістів, які б могли надавати відповідні консультації в тому числі з технічних рішень є досить дорогим, а утримання власного штату несе потребу у постійній реалізації проекту. Аналогічна проблема торкається і висококваліфікованих менеджерів, що управляють етапами реалізації проектного фінансування. Запропонована система дає можливість інвестиційному банку створювати ефективний ринок людського капіталу в середині конгломерату, розробку уніфікованих систем навчання співробітників, використання одних і тих же спеціалістів на декількох проектах та перехід на нові після закінчення певних фаз у попередніх проектах.

В цілому впровадження даного механізму удосконалення реалізації проектного фінансування дозволить у повній мірі реалізувати функції банку у процесі реалізації проектного фінансування. Така система демонструє не тільки значну економію в рамках об'єднання функцій окремих елементів та спільного використання ресурсів системи, а і дозволить реалізовувати проекти в рамках високих зовнішніх ризиках, нестабільності фінансової системи тощо. В свою чергу можливість реалізації портфелю проектного фінансування дозволить вирішити ряд задач перед національною економікою, які були окреслені в рамках актуалізації теми дисертаційного дослідження.

Список використаних джерел:

1. Project Finance in Europe [Електронний ресурс] / Hitotsubashi University / Tokyo 19 June 2013/

2. Project Finance : Introductory Manual on Project Finance for Managers of PPP Projects [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.observatory.gr/files/meletes/PFI_Manual.pdf.

3. Approval of Channel Plan Likely [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.gsma.com/publicpolicy/wp-content/uploads/2012/11/gsma-deloitte-impact-mobile-telephony-economic-growth.pdf>.

4. Project Finance Rewier Full Year 2012 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://dmi.thomsonreuters.com/Content/Files/3Q2013_Global_Project_Finance_Review.pdf. – Назва з екрана.